

FINITE-STATE MORPHOLOGICAL TRANSDUCERS FOR THREE KYPCHAK LANGUAGES

Jonathan North Washington Ilnar Salimzyanov

Indiana University
jonwashi@indiana.edu

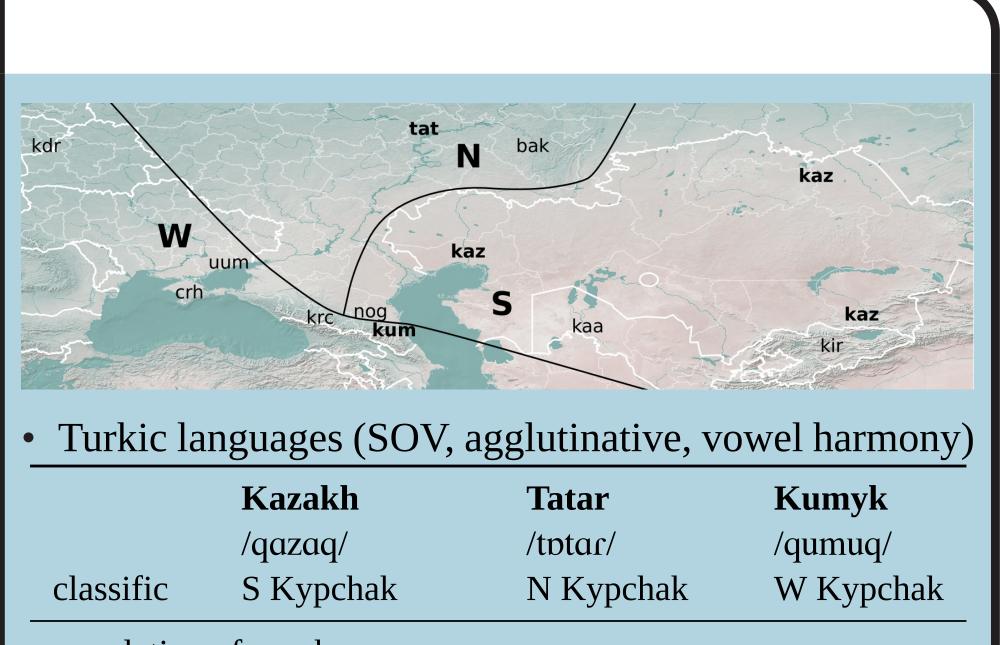
Казан (Идел буе) федераль университеты
ilnar.salimzyan@gmail.com

Francis M. Tyers

UiT Norgga Árktalaš Universitehta francis.tyers@uit.no Aida Sundetova sun27aida@gmail.com

Special thanks to

		Kazakh	Tatar	Kumyk
		/qazaq/	/totar/	/qumuq/
	classific	S Kypchak	N Kypchak	W Kypchak
	population of	of speakers		
	number	8M-12M	5.4M	430K
	primary	Kazakhstan	Tatarstan	Dagestan
	secondary	China, Mongolia	Bashqortostan	_
•	external infl	luences		
	Mongolic	moderate	light	light
	Oghuz	_	light	moderate
	Persian	heavy	heavy	heavy

heavy

Morphological transducers .....

heavy

heavy

Russian

 Take a surface form, and produce valid lexi 	cal form(s)						
• Take a surface form, and produce valid textical form(s)							
'алдым' ↔ ал <v><tv><ifi><p1><sg>, алд<n><px1sg><nom></nom></px1sg></n></sg></p1></ifi></tv></v>							
алдым → ал <v><tv> Transducers for Turkic languages</tv></v>							
• Turkish (Çöltekin, 2010 & 2014; Öflazer, 1994)							
 Turkish (Çoitekin, 2010 & 2014; Offazer, 1994) Crimean Tatar (Altıntaş, 2001) 							
• Turkmen (Tantuğ et al., 2006)							
	and open)						
• Kyrgyz (Tyers et al., 2012) GPL (=free	- /						
Framework: HFST							
Reimplements Xerox FST formalisms (lex	ŕ						
• Also provides a wrapper around popular	•						
source FST toolkits: SFST, OpenFST, and							
Development effort							
 Kumyk transducer based on Kazakh & Tata 	ar transduc-						
ers							
• ±1 week to reach 80% coverage, +1 week to	reach 90%						
100 [	···· 5000						
	3000						
80	- 4000						
8 60 -	3000						
gage —	Stems						
Soverage 40 -	නි - 2000						
	4000						
20	- 1000						
Coverage (%) ●							

• Other Turkic transducers: zero-derivation (overgenerates)

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13

Day

Our approach: categorization

Type	Gloss	<adj>(<comp>)</comp></adj>	<adj><subst>(<comp>)</comp></subst></adj>	<adj><advl>(<comp>)</comp></advl></adj>
A1	'good'	яхшы (яшхырак)	яхшы (яхшырак)	яхшы (яхшырак)
A2	ʻold'	иске (искерэк)	иске (искерэк)	
A 3	'dead'	үле	үле	
A4	'basic'	ТӨП		

- .... Morphological & orthographical words ....
- өнүктүрөбүзбү? 'will we develop [it]?'
   өнүк<v><tv><caus><aor><p1><pl>+бы<qst>
- келатсаң 'if you come'

кел<v><iv><prt impf>+жат<vaux><gna cnd><p2><sg>

LEXICON N-INFL-3PX-COMPOUND %<n%>:%>%{S%}%{I%}%{n%} GEN-POS;

LEXICON Nouns
aбa% ырайы:aбa% ырай N-INFL-3PX-COMPOUND;
! "weather"
чакыруу% кагазы:чакыруу% кагаз N-INFL-3PXСОМРОUND; ! "invitation"

						Gloss						
(1)	Құдай	Өзінің	жаратқанда	рының	бәріне		қарап,		өте	жақсы	екенін	көрді.
	Аллаһ	Yзе	яраткан		нәрсәләр	ГӘ	карап,	аларның	бик	яхшы	икәнен	күрде.
	Аллагь	Овзю	яратгъан		затлагъа		къарап,	олар	бек	ншихк	экенин	гёрген.
	God	own-his	created		[everythin	ng/thing-s]-to	o looked.at,	they/their	very	good	being	saw.
	'God loo	oked at e	verything he h	nad crei	ated and so	aw that it wa	s verv aood.	,				
			•••••••									
	zakh (kaz)				Tatar (tat)	Тоисрист		Kumyk		•••••		•••••
— Құд бәр	ай Өзінін іне қараг	ң жаратқан п, өте жан	ндарының қсы екенін көр			яраткан нәрс к яхшы икәне	•				затлагъа ы экенин	
Өз жар бәр қар ,<0 Өте жак е<0 көр	aт <v><tv>i<prn><qray><qray><qray><qray><m><adv><adv><ady><adj><ap><pre>op><ger_p< pre=""></ger_p<></pre></ap></adj></ady></adv></adv></m></qray></qray></qray></qray></prn></tv></v>	> <px3sp><q< th=""><th>t><pl><px3sp><padat></padat></px3sp></pl></th><th>gen></th><th>ярат<v><tv нәрсә<n=""><tv ,<cm=""> алар<prn>< бик<adv> яхшы<adj> и<cop><ger< th=""><th>f><px3sp><nor ><pre>cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< th=""><th>><gen> ><acc></acc></gen></th><th>ярат<v> зат<n>< къара<v ,<cm=""> олар<рг бек<adv э<cop="" яхшы<ad=""><</adv></v></n></v></th><th>><ref> <tv><g pl=""><da><tv><g pl=""><da><tv>< n><per ger_pa="" pa="" tv=""><per< th=""><th><pre>><px3sp> gpr_past; at> <gna_per rs=""><p3>< </p3></gna_per></px3sp></pre></th><th><pre>> f> pl><nom> sp><acc></acc></nom></pre></th><th></th></per<></per></tv></da></g></tv></da></g></tv></ref></th></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></pre></nor </px3sp></th></ger<></cop></adj></adv></prn></tv></tv></v></th></q<></px3sp>	t> <pl><px3sp><padat></padat></px3sp></pl>	gen>	ярат <v><tv нәрсә<n=""><tv ,<cm=""> алар<prn>< бик<adv> яхшы<adj> и<cop><ger< th=""><th>f><px3sp><nor ><pre>cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< th=""><th>><gen> ><acc></acc></gen></th><th>ярат<v> зат<n>< къара<v ,<cm=""> олар<рг бек<adv э<cop="" яхшы<ad=""><</adv></v></n></v></th><th>><ref> <tv><g pl=""><da><tv><g pl=""><da><tv>< n><per ger_pa="" pa="" tv=""><per< th=""><th><pre>><px3sp> gpr_past; at> <gna_per rs=""><p3>< </p3></gna_per></px3sp></pre></th><th><pre>> f> pl><nom> sp><acc></acc></nom></pre></th><th></th></per<></per></tv></da></g></tv></da></g></tv></ref></th></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></pre></nor </px3sp></th></ger<></cop></adj></adv></prn></tv></tv></v>	f> <px3sp><nor ><pre>cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< da=""> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat> cl><dat< th=""><th>><gen> ><acc></acc></gen></th><th>ярат<v> зат<n>< къара<v ,<cm=""> олар<рг бек<adv э<cop="" яхшы<ad=""><</adv></v></n></v></th><th>><ref> <tv><g pl=""><da><tv><g pl=""><da><tv>< n><per ger_pa="" pa="" tv=""><per< th=""><th><pre>><px3sp> gpr_past; at> <gna_per rs=""><p3>< </p3></gna_per></px3sp></pre></th><th><pre>> f> pl><nom> sp><acc></acc></nom></pre></th><th></th></per<></per></tv></da></g></tv></da></g></tv></ref></th></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat<></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></dat></pre></nor </px3sp>	> <gen> ><acc></acc></gen>	ярат <v> зат<n>< къара<v ,<cm=""> олар<рг бек<adv э<cop="" яхшы<ad=""><</adv></v></n></v>	> <ref> <tv><g pl=""><da><tv><g pl=""><da><tv>< n><per ger_pa="" pa="" tv=""><per< th=""><th><pre>><px3sp> gpr_past; at> <gna_per rs=""><p3>< </p3></gna_per></px3sp></pre></th><th><pre>> f> pl><nom> sp><acc></acc></nom></pre></th><th></th></per<></per></tv></da></g></tv></da></g></tv></ref>	<pre>><px3sp> gpr_past; at> <gna_per rs=""><p3>< </p3></gna_per></px3sp></pre>	<pre>> f> pl><nom> sp><acc></acc></nom></pre>	
					• • • • • • • • •	Tagset		• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	• • • • •			• • • • • • •
<n></n>	Noun		<p3></p3>		person	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	Personal	<	px3sp		d person	_
<v></v>	Verb Propo	un	<pl><pl><pre><pne><pne><pne><pne><pne><pne><pne><pn< th=""><th>Plural</th><th>inative'</th><th></th><th>Comma Sentence</th><th></th><th>ana n</th><th>*</th><th>Singular/ rbal advo</th><th>· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·</th></pn<></pne></pne></pne></pne></pne></pne></pne></pre></pl></pl>	Plural	inative'		Comma Sentence		ana n	*	Singular/ rbal advo	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
<pre><pre><det< pre=""></det<></pre></pre>	_	•	<nom></nom>	Geniti			Past (Gener		gna_p		Perfect)	210
<adj< th=""><th></th><th></th><th><acc></acc></th><th>Accus</th><th></th><th></th><th>Past</th><th></th><th>anr n</th><th>\</th><th>rbal adje</th><th>ctive</th></adj<>			<acc></acc>	Accus			Past		anr n	\	rbal adje	ctive
<adv< th=""><th></th><th></th><th><dat></dat></th><th>Dative</th><th></th><th>7111</th><th></th><th>ss/Recent)</th><th>96, _6</th><th></th><th>Past)</th><th>CCIVC</th></adv<>			<dat></dat>	Dative		7111		ss/Recent)	96, _6		Past)	CCIVC
<iv></iv>	Intran		<qnt></qnt>	Quant	_		(— <i>j</i> == c .		ger p	•	rbal nou	n (Past)
<tv></tv>	Transi		• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	Reflex								

.. Desonorisation .....

- {N} desonorises to д after a consonant алма-{N}{I} → алманы 'apple—ACC' сыр-{N}{I} → сырды 'secret—ACC'
- {L} desonorises to д after cons. of sonority ≤ /l/ сыр-{L}{A}p → сырлар 'secret-PL' кыз-{L}{A}p → кыздар 'girl-PL'
  - "L Desonorisation"
    %{L%}:д <=> :VoicedLowSonCns %>: __ ;
    "N Desonorisation"

%{N%}:д <=> :VoicedCns %>: ;

• Turn {y} into a harmonised high vowel when a vowel doesn't follow the following consonant:
мур{y}н → мурун 'nose'
мур{y}н+{I}м → мурдум 'my nose'

.....й+vowel letters.....

- [a o y] become [яёю] after й and й deletes
- й incorporated into the context of many rules
- + separate rules to change the characters
- + a rule to delete the original й

"Deletion of й before yoticised vowels" й:0 <=> _ [:YotVow]/[:0 | %>:] ;

- Part of Apertium Turkic project:
- http://wiki.apertium.org/wiki/Apertium_Turkic
- Transducers available live at turkic.apertium.org
- Source code available from apertium's svn repo
- Turkic RBMT mailing list (>25 subscribers): apertium-turkic@lists.sourceforge.net Feel free to post in any language!
- See our paper in the LREC 2014 proceedings
- And feel free to contact the authors any time!

Number of stems					
Part of speech	Number of stems				
r drt or specer	Kazakh	Tatar	Kumyk		
Noun	2640	2795	2568		
Verb	1470	1143	386		
Adjective	754	816	219		
Proper noun	5701	5361	1443		
Adverb	171	177	63		
Numeral	63	63	44		
Conjunction	46	45	13		
Postposition	50	43	12		
Pronoun	32	28	17		
Determiner	39	34	9		
Total:	11224	10737	4845		

Test corpora					
	Religion				
Kazakh	Wikipedia	azattyk.org tat.tatar-inform.ru	Quran + Bible		
Tatar	Wikipedia		Quran + New Testament		
Kumyk		yoldash.etnosmi.ru	Genesis + New Testament		

..... Evaluation measures .....

- Naïve coverage percentage of surface forms in a given corpus receiving ≥ 1 analysis
- **Mean ambiguity** average number of analyses for each surface form found in analysed corpus
- **Precision** of a form's analyses, % correct
- **Recall** % of analyses provided by transducer that are correct for a form, by comparing against a gold standard

Evaluation results							
Language Corpus Tokens Coverage (%) Amb							
Kazakh	Wikipedia News Religion	25.6M 3.8M 851K	85.61 ± 1.37 92.12 ± 2.72 92.49 ± 1.66	0.00 0.00 0.00			
(r50547)	Average		90.07 ± 1.91	0.00			
Tatar	Wikipedia News Religion	159K 5.2M 382K	$86.35 \pm 2.17 \ 89.75 \pm 0.07 \ 91.25 \pm 2.55$	0.00 0.00 0.00			
(r50260)	Average		89.12 ± 1.60	0.00			
Kumyk	News Religion	286K 227K	91.10 ± 0.86 92.47 ± 1.03	0.00			
(r50300)	Average	1	91.78 ± 0.94	0.00			

Screeted & proored unique random sarrace ronns from news corpora						
Language	Forms	Precision (%)	Recall (%)			
Kazakh	1000	98.61	57.98			
Tatar	1000	95.03	85.65			
Kumyk	500	96.57	69.11			

- case changes for words with one root
   Финландия 'Finland', финландияльная
- Финландия 'Finland', финландиялык 'Finnish'
   phonol. (vowel harmony, desonorisation) with abbrevs.
- АКШ [акышы] 'USA' $\rightarrow$ АКШнын / *АКШтын
- vowel harmony with numbers